

Joan Vinyoli – *L'acte darrer*

L'acte darrer

Le dernier acte est sanglant, quelque belle que soit la comédie en tout le reste. On jette enfin de la terre sur la tête, et en voilà pour jamais.

PASCAL

Quan de vegades entro,
a poc a poc, a la petita casa
de mi mateix,
amb pas humit, a fil de matinada,
deixant a fora els arbres expectants,
un tremolor d'herba tocada
per l'esbatec del primer vent del dia,
vagits de llum,

m'adono prou
de quin desordre hi ha, quina remor,
quin moviment d'entrades i sortides
inútils, que el celler està buit
-car hom beu molt-, de restes de vianda
ja freda als plats -car hom menja a deshora,
de pressa i malament-,
que el vell fogó vessa de cendres
anteriors de focs que s'extingiren
fa molt de temps, però que no permeten
al nou cremar bé.

I mentre sec al balancí, d'esquena al dia,
penso que és hora, tal vegada,
de canviar els costums i que he d'emprendre
reformes radicals.

No sé quines, però,

car les parets estan molt primparades,
el sostre foradat, i les esquerdes
són tantes que el difícil és veure
què falla més.

No em val llavors de dir-me, recordant
glòries antigues, fetes

d'amor, les flors en un jardí, recapte
de vida i mort ensems,
que jo sóc flama
d'un ardor que no cessa,
que en mi reneix Orfeu i que he dreçat
l'arbre del cant fins a l'orella casta
d'Eurídice dient: tremolo de mirar-te,
com diré mai el teu encís?;

car temo, quan estic
així de sol i fred i desganat,
que per molt que em proclamí
del costat de la vida,
quan sobre el mar llisca la barca
dominical i cau verticalment,
ferint-me, el llamp d'Apol.lo,
i una calitja d'or tremola
devant els ulls,
que en ser que em trobi dins el llit
de les darreres núpcies,
m'espantaré del fred que ha d'arribar-me
quan les cuixes de gel em tocan,
i que em farà enrera de tot,
covardament, com l'atrapat
en una gran mentida,
i que tot jo tremolaré
i no sabré cap on girar-me
ni què invocar.

No crec en els beuratges
ni tampoc en els altres
consols.

Altra vegada sóc
quan baixo lentament al soterrani
de la petita casa
de mi mateix.